

Na osnovu člana 16 stav 1 Zakona o spomen-obilježjima („Sl. list CG“, broj 40/08, 40/11, 2/17), člana 38 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi („Sl. list CG“, 2/18, 34/19, 38/20), člana 76 Statuta Prijestonice („Sl. list CG - opštinski propisi“, broj 49/18, 9/19, 17/21), u skladu sa Programom podizanja spomen-obilježja za 2021. godinu („Sl. list CG – Opštinski propisi“, broj 021/21), Skupština Prijestonice Cetinje, na sjednici održanoj dana __. __. 2022. godine, donijela je

ODLUKU

o podizanju spomen-obilježja civilnim žrtvama rata postavljanjem spomen-objekta članovima porodice Zvicer

Član 1

Podiže se spomen-obilježje civilnim žrtvama rata, višečlanoj porodici Petra Zvicera, koja je stradala u periodu političkih i oružanih borbi u Crnoj Gori i predstavlja stradanje nevinih civila, žena i djece. Stradanje ove porodice, majke Anđe (60), žene Zagorke (23), sestre Plane (20), brata Vidaka (13) i troje Zagorkine i Petrove dece, kojima se ni imena ne znaju, predstavlja čin bezumlja jednog vremena i jednog prostora, teritorije Cuca, ali i Katunske nahije, Cetinja, Nikšića, Danilovgrada i Kotor, riječju Crne Gore. Stradanje ove porodice je simbol stradanja nevinih, posebno nedužne, maloljetne djece, u jednom teškom vremenu koje je proživljavala tadašnja Crna Gora, događaj koji se ne smije prepustiti zaboravu iz nužnosti da se ovako nešto nikada i nigdje više ne desi. Predmetno spomen-obilježje je pomen nevinima i nejakima, biljeg sjećanja, nauk savremeniciima i zaostavština budućim generacijama, kako se ovako nešto nikada ne bi ponovilo.

Član 2

Spomen-obilježje iz člana 1 ove odluke postavlja Prijestonica Cetinje.

Sredstva za postavljanje spomen-obilježja iz člana 1 ove odluke obezbjeđuje Prijestonica Cetinje.

Član 3

Prema načinu podizanja spomen-obilježje iz člana 1 ove odluke je postavljeni spomen-objekat, odnosno spomen-ploča, a prema simboličkom značenju predstavlja izraz odavanja počasti civilnim, nevinim žrtvama oružanih sukoba.

Spomen-objekat se postavlja u formi prirodnog kamena dimenzija visine do 3m, širine do 2m, na privatnoj parceli u selu Trešnjevju, katastarska parcela broj 77, KO Kobilji do, Prijestonica Cetinje.

Član 4

Na spomen-obilježju iz člana 1 ove odluke uklesaće se tekst sljedeće sadržine:

„PORODICI CRNOGORSKOG KOMITE PETRA ZVICERA KOJA JE STRADALA U NOĆI IZMEĐU 24. I 25. APRILA 1923. GODINE

ĐURĐA ZVICER 1843-1924
ANĐE ZVICER 1863-1923
ZAGORKA ZVICER 1900-1923
PLANA ZVICER 1903-1923
VIDAK ZVICER 1910-1923
TROJE NEJAKE ĐECE
Sveto mjesto strašnog stradanja,
đe nam mladost u ognju izgore
dade iskru zublji crnogorskoj
i besmrtnost iz pepela stvori
PRIJESTONICA CETINJE.“

Član 5

Spomen-obilježje iz člana 1 ove odluke će biti postavljeno u roku od 6 mjeseci od dana donošenja ove odluke.

Član 6

Obveznik održavanja spomen objekta je Prijestonica Cetinje.

Član 7

O sprovođenju ove odluke staraće se organi uprave Prijestonice Cetinje – Sekretarijat za kulturu, sport i mlade i Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine.

Član 8

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore- opštinski propisi“.

Broj: _____

Cetinje, _____

SKUPŠTINA PRIJESTONICE CETINJE
Predsjednica,
Milena Vujačić

O b r a z l o ž e n j e

Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje Programa podizanja spomen–obilježja sadržan je u članu 16 stav 1 Zakona o spomen–obilježjima kojim je propisano da skupština opštine, u skladu sa Programom, uz prethodnu saglasnost nadležnog organa, donosi odluku o podizanju spomen-obilježja. Članom 38 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi popisano je da skupština donosi propise i druge opšte akte. Članom 76 Statuta Prijestonice propisano je da u vršenju poslova iz svoje nadležnosti Skupština donosi Statut, Poslovnik o radu, odluke, rješenja, zaključke, preporuke, planove, programe, povelje i druge akte i daje autentično tumačenje propisa. Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, aktom broj UP-01-041/21-63/4 od 04.06.2021. godine, dalo je saglasnost na Program podizanja spomen–obilježja na teritoriji Prijestonice Cetinje, koji je utvrđeno podizanje spomen–obilježja postavljanjem spomen–ploče porodici Zvicer.

Članom 17 Zakona o podizanju spomen-obilježja propisano je da je nadležni organ dužan da razmotri predlog Odluke o podizanju spomen-obilježja i da donese rješenje u roku od 30 dana od dana dostavljanja. Aktom broj 01-629/21-2357 od 08.12.2021. godine nadležnom organu – Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta dostavljena je Odluka o podizanju spomen-obilježja u cilju dobijanja potrebne saglasnost. Uzimajući u obzir da nadležni organi nije donio odgovarajuće rješenje u roku od 60 dana, shodno članu 12 Zakonu o podizanju spomen-obilježja smatra se da postoji saglasnost na prijedlog Odluke.

Razlog za donošenje Programa

Teror i zločini nad učesnicima Božićnog ustanka 1919. godine i crnogorskog ustaničkog otpora okupaciji i aneksiji Crne Gore je u različitim fazama i raznog inteziteta trajao od 1919. do 1929. godine. Odnio je nekoliko hiljada ljudskih zivota, donio progonstva, stradanja hiljade crnogorskih domova, popaljenih preko 6.000 kuća. "Bijeli teror" zavio je u crno hiljade crnogorskih domova. Ipak, zvjerstvo nad članovima porodice komite Petra Zvicera, tek decenijama kasnije, postalo je simbol stradanja i žrtve borbe za Pravo, Čast i Slobodu Crne Gore. Mučki su ubijeni Petrova majka Anđa (60), žena Zagorka (23), sestra Plana (20), brat Vidak (13) i Petrovo troje dece. Petrovu babu Đurđu žandarmi su zavezali za drvo ispred kuće u kojoj su u ognju nestajali njeni najmiliji.

Podizanje spomen-obilježja porodici Petra Zvicera dug je koji se mora namiriti ne samo prema žrtvama ovog gnusnog zločina, nego i simbolički prema svima onima koji su nevino stradali. Mora se prekinuti krug ćutnja i osvjetliti ovaj tragični dio crnogorske istorije u kojem su stradali nevini ljudi zbog ljubavi prema sopstvenoj domovini. Svaka

žrtva zaslužuje pravdu, kao što svaki narod zaslužuje pravo na sjećanje da mu se istorija ne bi ponovila. Prijestonica Cetinje, kao Grad heroj i grad 49 heroja, želi spomen-obilježjem Zvicerima još jednom da potvrdi svoje snažno antifašističko opredjeljenje i da ukaže na nužnost kolektivnog pamćenja i jasne osude svakog zločina ma sa koje strane dolazio.

Spomen objekat biće postavljen u selu Rokoči, na uzvišenju iznad porodičnog doma Zvicera. Spomen objekat posvećen porodici Zvicer postavlja Prijestonica Cetinje.

Finansijska sredstva

Za realizaciju ove Odluke biće predviđena sredstva u Budžetu za 2022. godinu.

SLUŽBA GRADONAČELNIKA

Marko Brnović

Šef kancelarije za normativno pravne poslove i javne nabavke